Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Sessio.XLIII.

urn:nbn:de:bsz:31-313501

Visual Library

petuo remanere liberos ſolutos penitus ⁊ imunes. Si quis autē hác paginā decreti ordinationis ⁊ voluntatis nr̄e infringere p̄ſumpſerit aut ei auſu temerario ꝯtraire: indignationē om̄ipotentis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū Conſtañ. in concilio generali. v. kal. Januarij pontificatus noſtri Anno p̄mo.

Quo decreto lecto dñs Johes ep̄s Hoſtieñ. ſctē Romane ecclesie cardinalis ⁊ vicecancellarius totius ſynodi noīe ꝑ verbum placet reſpondit.

Seſſio. XLIII.

Anno et Inditiōe quib⁊ ſup̄ die vero lune. xxi. menſis Martij pōtificatus ſanctiſſimi in chriſto patris ⁊ dñi noſtri Martini diuina ꝓuidentia pape q̄nti. anno primo Conſtantie in eccleſia maiori fuit tenta ⁊ celebrata ipſius ſacroſancte ⁊ vniuerſalis ſynodi Conſtañ. ſeſſio publica ſanctiſſimo dño noſtro papa p̄dicto p̄ſidente. ꝑ cuius ſeſſionis introductione reuerendiſſimus pater dñs Guilhelmus tt ſancti Marci ſancte Roma. eccleſie cardinalis miſſam de ſpū̄ſancto celebrauit. Et iuxta ritū ſolitū letanijs ⁊ alijs deuotis oꝛonib⁊ lectis idē reuerendiſſimus pr̄ dñs Guilhelmus cardinalis: nōnulla decreta ſiue ſtatuta ꝑ dn̄m noſtrū papam ac ſynodum eoſdem facta publice perlegit ſub his verbis.

De exemptionib⁊.

Martinus Ep̄us ſeruus ſeruoꝝ dei attendentes ꝙ a tp̄e obitus felicis recordatiōis Gregorij pape. xi. predeceſſoris nr̄i nōnulli Romani pontifices aut pro Ro. pontificib⁊ ſe gerētes ⁊ in ſuis diuerſis obedientijs reputati ꝓ ſua volūtate aut ꝑ importunitatē penitentiū nōnullas eccl'ias monaſteria capitula ꝯuētus p̄oratus bñficia loca ⁊ ꝑſonas a iuriſditiōib⁊ ordinarioꝝ tp̄e dicti Greg. nullatenus exēptos vel exēpta de nouo a dictoꝝ ordīarioꝝ iuriſditionib⁊ exemerūt in graue ipoꝝ ordinarioꝝ p̄iudiciū. nos volentes hmōi p̄iudicio obuiare oēs exēptiones eccl'iaꝝ cathedraliū monaſterioꝝ capl'oꝝ cōuentuū p̄oratuū bñficioꝝ locoꝝ ꝑſonaꝝ q̄rūcūqꝫ etiā ſi ex p̄dictis aliqd̄ monaſteriū fuit exemptū ⁊ poſtea ſubiectū monaſterio diuerſi habitus vel coloꝝ a tempꝛe obitus dicti Gregorij. xi. ꝑ quaſcūqꝫ

ꝓ Romanꝰ. pontificibꝫ ſe gerẽtes: etiam ſi ꝑ nos forſan approba-
te fuerint ex certa ſcientia vel innouata ꝑte nõ vocata de nouo fa
ctas que tñ ante exemptionẽ hmõi nulla exemptione gaudebant
ſed ſimpliciter ſubijciebanť ordinarie iuriſditioni nullũq́ʒ ante il
lud tempus habuerũt initiũ exemptis: etiã exemptionibꝫ que vni
toti ordini ⁊ que eccleſijs monaſterijs capl'is cõuentibus benefi-
cijs ſiue locis a p̃dicto tꝑe ſub exemptionis modo aut cõditione
feudatis aut ꝯtemplatione noue feudatõis ſeu vniuerſitatibꝫ ſtu
dioꝝ generaliũ aut collegijs ſcolariũ aut ꝑ modũ cõfirmationis
augmenti aut additionis facte fuerint aut ꝯceſſe: aut ſuꝑ q̇bꝫ pñ-
tibus ⁊ auditis quoꝝ intererat auctoritate cõpetente ordinatum
fuit ſeu in quibꝫ ordinarij ꝯſenſerint ⁊ oẽs exemptiones ꝑpetuas
inferiores a papa factas ſacro approbãte ꝯcilio reuocamus. etiã
ſi ſuꝑ ipſis lis pendeat indeciſa ipſam penitus extinguẽtes eccle-
ſias monaſteria ⁊ alia loca p̃dicta in p̓ſtinam ordinarioꝝ iuriſdi
tionẽ reducimus. Ceterũ aũt exemptionibꝫ ante obitũ dicti Gre-
gorij habitis vel ꝯceſſis nullũ volumus ꝑ hoc p̃iudiciũ genera-
ri. Inſuꝑ nõ intendimus exemptiones de cetero facere niſi cauſa
cognita ⁊ vocatis quoꝝ intereſt.

De vnionibus.

Martinus epus ſeruus ſeruoꝝ dei vniones ⁊ incor
pationẽs a tꝑe obitus Gregorij. xj. factas
ſeu ꝯceſſas cũ certa regula dari nõ poſſit ad querelas eoꝝ quorũ
intereſt: niſi fuerint impetrãtes beneficia ſic vnita ſi nõ ex rõnabi
libus cauſis ⁊ veris factis fuerint: licʒ apl'ice ſedis auctoritas in-
teruenerit reuocabimus iuſticia mediante.

De fructibus ꝑcipiendis.

Martinus ⁊c. fructus ⁊ ꝓuentus eccl'iaꝝ monaſte-
rioꝝ beneficioꝝ vacationis tꝑe obueni
entes iuris ⁊ ꝯſuetudinis vel p̓uilegij diſpoſitiõi relinquimus il
loſq́ʒ nobis vel apl'ice camere ꝓhibemus applicari.

De Symonia.

Martinus ⁊c. multe ꝯtra ſymoniacã prauitatem ab
olim facte ſunt ꝯſtitutiones quibꝫ mor-
bus ille nõ potuit cõpetenter extirpari: nos volentes decetero vt
poſſumus attentius ꝓuidere ſacro approbante ꝯcilio declaramꝰ

ꝙ ordinati ſymoniace ab executione ſuoꝝ ordinũ ſint eoipſo ſu-
ſpenſi. Electiones autẽ poſtulationes ꝯfirmationes ⁊ queuis ꝓ-
uiſiones ſymoniace eccleſiaꝝ monaſterioꝝ dignitatũ perſonarũ
officioꝝ ⁊ bñficioꝝ eccleſiaſticoꝝ quorũcũꝙ deinceps facte nul
le ſint ipſo iure nullũꝙ ꝑ illas ius cuiꝙ acquirať: nec ꝓmoti con
firmati aut ꝓuiſi faciant fructus ſuos ſed ad illoꝝ reſtitutionẽ tan
ꝙ inique ablatoꝝ ꝑcipientes teneanť. Statuentes inſuꝑ ꝙ dan
tes ⁊ recipientes ipſo facto ſñiam excõmunicationis incurrant eti
am ſi pontificali aut cardinalatus ꝑfulgeant dignitate.

De diſpenſationibus.

Martinus ⁊c. Quoniam beneficia propter officia
conceduntur reputamus abſurdum: vt
q̇ beneficia obtinent recuſent aut negligant officiũ exercere. Nos
igiť ſacro approbante ꝯcilio oĩs diſpenſationes a quibuſcũꝙ ꝓ
Roma. pontificib⁹ ſe gerentib⁹ conceſſas quibuſcũꝙ electis ꝯfir
matis ſeu ꝓuiſis ad eccleſias monaſteria ꝑoratus ꝯuentualis de
canatus archidiaconatus ⁊ alia quecũꝙ beneficia quib⁹ certus
ordo debit⁹ eſt vel annexus aut de illis ne munus ꝯſecratõis epi
ſiue benedictionẽ abbatis aut ceteros debitos aut annexos ordi
nes ſuſcipiant ꝑter illos que ſm formã ꝯſtitutiõis Bonifacij. viij
que incipit. Cũ ex eo facte ſint reuocamus ſtatuẽtes vt q̇ de pñti
illos vel illa obtinent infra ſex menſes a die publicationis hmõi
conſtitutionis noſtre ⁊ qui in poſterũ obtinebũt infra terminũ iu
ris ſe faciant ꝯſecrari aut benedici ſeu ad aliũ debitũ ordinem ꝓ-
moueri. alioqn ſint ipſis monaſterijs eccleſijs dignitatib⁹ perſo-
natibus officijs ⁊ beneficijs ꝓ ipſo iure ꝑuati: ⁊ alijs libere con-
feranť aut ꝓuideať de illis ceteris cõſtitutionib⁹ circa hoc editis
n ſuo robore duraturis.

l De decimis ⁊ alijs onerib⁹ eccleſiaſticis.

Martinus ⁊c. Precipimus ⁊ mandamus iura q̃ ꝓ-
hibent inferiorib⁹ a papa decimas ⁊ alia
onera eccleſijs ⁊ perſonis eccleſiaſticis imponi diſtrictius obſer-
uari. Per nos autem nullatenus imponantur generaliter ſuper
totum cleꝝ niſi ex magna ⁊ ardua cã ⁊ vtilitate vlem eccl'iam con
cernente: ⁊ de ꝯcilio ⁊ ꝯſenſu ⁊ ſubſcriptione fratrum nroꝝ ſancte
Ro. eccl'ie cardinaliũ ⁊ ꝑlatoꝝ q̃ꝝ ꝯciliũ cõmode haberi poterit:

nec ſpecialiter in aliquo regno vel ꝓuincia conſultis prelatis ipſius regni vel prouincie ⁊ ipſis non conſentientibus vel eoꝝ maiori parte ⁊ eo caſu per perſonas eccleſiaſticas: ⁊ auctoritate apoſtolica dūtaxat leuentur.

De vita ⁊ honeſtate clericoꝝ.

Martinus ⁊c. Inter ceteros p̄latoꝝ ⁊ clericoꝝ exceſſus hoc maxime inoleuit ꝙ ſpreta in veſtibus forma honeſtatꝭ plurimi delectant̄ eſſe deformes ⁊ cupiūt laicis conformari, quodqꝫ mente gerunt habitu confitent̄. Und̄ p̄ter cetera que circa veſtes tonſurā ⁊ habitus clericoꝝ tam in formis q̄ꝫ in coloribus atqꝫ comā ſeu capillos vitāqꝫ ⁊ honeſtatem clericoꝝ iura ſtatuūt: ⁊ que nimiū collapſa tam in ſecularibus q̄ꝫ in regularibus ſacro approbante concilio innouamus ⁊ p̄cipim⁹ diligentius obſeruari, illum ſpecialiter abuſum eodem approbante ꝯcilio decernimus penitus abolendū qd̄ in quibuſdā ꝑtib⁹ nōnulli clerici ⁊ ꝑſone eccleſiaſtice ſeculares ⁊ regulares, etiā qd̄ magis execramur p̄lati eccl'iaꝝ manicas ad cubitū pendentes ⁊ longas cū magna ſumptuoſa ſupfluitate, veſtes etiam fiſſas retro: et in lateribus cū fodiaturis vltra oram excedentibus etiam in fiſſuris deferūt: ⁊ cum talibus in eccleſijs cum ſupplicijs ac alijs veſtibus ad cultū ⁊ officium eccleſiaſticū ordinatis, etiam intra eccleſias ipas in quibus beneficiati exiſtunt nō verentur diuinis officijs intereſſe. Hanc veſtium deformitatem in quibuſcūqꝫ perſonis eccleſiaſticis reprobamus ac vſum talium inhibemus. cōtrarium autem facientes vt tranſgreſſores canonū puniant̄ ſpecialiter ſtatuentes: vt quicūqꝫ beneficiatus aut officium in eccleſia gerens in habitu huiuſmodi diuinis officijs preſumpſerit intereſſe ꝓ qualibet vice a participatione prouentuū eccleſiaſticorum per menſem nouerit ſe ſuſpenſum fructuſqꝫ illi fabrice illius eccleſie applicentur.

Martinus ⁊c. Decernimus ⁊ declaramus ſacro approbante concilio ꝑ decreta ſtatuta ⁊ ordinata tam lecta in p̄ſenti ſeſſione q̄ꝫ concordata cum ſingulis nationibus eiuſdem concilij ⁊ que in noſtra cancellaria poni volumus ⁊ litteras in forma publica ſub ſigillo vicecancellarij vo-

lentibus litteras conſici atqꝫ tradi huic ſacro concilio ſuꝑ articu-
lis contentis in decreto ſuꝑ reformatione fienda die ſabbati.xxx.
menſis Octobris,ꝓxime preteriti promulgato fuiſſe ⁊ eſſe iam ſa
tiſfactum. Quibus decretis ac ſtatutis ſic vt p̄mittit̄ lectis re-
uerendiſſimus pater dñs Johes epiſcopus Hoſtieñ.ſancte Ro
mane eccleſie cardinalis ⁊ vicecancellarius de volūtate nationū
ac ipſius ſynodi ⁊ eoꝝ noib9 vt aſſeruit reſpondit in hunc modū.
De mandato nationū reſpondeo ꝙ placet nationibus decreta re
citata ⁊ cuilibet nationi placēt concordia cum ipſa ꝑ dñm noſtrū
facta.⁊ ꝑ p̄miſſa fatentur dicto decreto iam eſſe ſatiſfactum nō in
tendentes p̄terea ꝙ concordata cum vna natione in aliquo alteri
nationi afferant p̄iudicium.

Seſſio.XLIIII.

Ano inditione et ponti
a ficatu quib9 ſupra die vero Martis.xix.menſis Ap
lis Conſtañ. predicto ſanctiſſimo dño noſtro papa
Martino p̄ſidente more ſolito publica ſeſſio ſolen
niter celebrata ſereniſſimo p̄ncipe dño Sigiſmūdo Romañ. ⁊c.
rege.inſignijs regalib9 induto intereſſente.ꝑ cuius ſeſſionis intro
ductione. R.p. dñs Nicolaus aſſiſinateñ. miſſam de ſpūſancto
celebrauit ⁊ hmōi miſſa finita lectiſqꝫ letanijs ⁊ alijs orationib9
legi conſuetis debite peractis Reuerendiſſimus pater cardinalis
de calanio vulgariter nūcupat9 quoddā decretū ſiue ſtatutū alta
voce legit in hec verba.

Decretū de loco futuri ꝯcilij ꝓxime celebrandi.

Martinus epus ſeruus ſeruoꝝ dei ad futurā rei mēo-
riā cupientes ac volētes decreto huius
gñalis ꝯcilij ſatiſfacere int̄ alia diſponenti ꝙ oīmodo gñalia ꝯci
lia celebrant̄ in loco quē ſūmus pōtifex ꝑ mēſem ante finē huius
ꝯcilij approbāte ⁊ ꝯſentiente ꝯcilio deputare ⁊ aſſignare teneat̄ ꝓ
loco ꝓxime futuri ꝯcilij celebrādi ſupdicti eodē ꝯſentiēte ⁊ appro
bāte ꝯcilio ciuitatē papieñ.tenore p̄ntiū deputam9 ⁊ etiā aſſignam9
ſtatuētes ⁊ etiā decernēres ꝙ p̄lati ⁊ etiā alij q̄ ad gñalia ꝯcilia de
bēt ꝯuocari tpe p̄dicto ciuitatē ipaꝫ papiē.accedere teneāt̄ Nlli ergo
oīno hoim liceat hāc paginā nr̄e deputatōis ⁊ etiā aſſignationis